

ŠIRVINTŲ „ATŽALYNO“ PROGIMNAZIJOS ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO, VAIKO GEROVĖS UŽTIKRINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos, vaiko gerovės užtikrinimo aprašas (toliau - Aprašas) nustato pagalbos mokiniams teikimo tikslus, uždavinius, principus, formas, rūšis, gavėjus, teikėjus bei švietimo pagalbos organizavimą.

2. Švietimo pagalba mokiniui - tai progimnazijos darbuotojų (pagalbos mokiniui specialistų, sveikatos priežiūros specialisto, klasės vadovų, mokytojų, mokytojo padėjėjų ir progimnazijos vadovų) veikla, susijusi su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu leidžianti didinti ugdymo(-si) veiksmingumą.

3. Švietimo pagalbos tikslas – padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą, užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi progimnazijoje, sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai, mokinių psichologiniam ir fiziniam saugumui progimnazijoje.

4. Šis Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu (nauja įstatymo redakcija Nr. XI-1281, 2011-03-17, Žin., 2011, Nr. 38-1804 (2011-03-31), socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V950 „Dėl Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašo patvirtinimo“, Progimnazijos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu, mokinio individualaus ugdymo plano sudarymo tvarkos aprašu ir kitais įstatymais, Vyriausybės nutarimais, švietimo ir mokslo ministro įsakymais, mokytojų, klasės vadovų bei pagalbos mokiniui specialistų pareigybių aprašymais.

4. 1. Apraše vartojamos sąvokos:

4.1.2. Švietimo pagalba – tai specialistų teikiama pagalba mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams), mokytojams ir švietimo teikėjams, leidžianti padidinti švietimo veiksmingumą.

4.1.3. Mokymosi pagalba – mokytojų teikiama pagalba, kuri integruojama į mokymo(si) procesą. Pagalbą mokiniui pirmiausia suteikia jį mokantis mokytojas, pritaikydamas tinkamas mokymo(si) priemones, metodus, užduotis ir kt.

4.1.4. Psichologinė pagalba – mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas ir sprendimas, psichologinės pagalbos teikėjams bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais ir juos konsultuojant.

4.1.5. Socialinė pagalba – tai siekimas padėti vaikams geriau adaptuotis visuomenėje, bendruomenėje, švietimo ar kitose socialinėse įstaigose, vykdančiose ugdymo funkcijas, racionaliau išnaudoti visas teikiamas galimybes lavintis, mokytis ir augti savarankiškais piliečiais.

4.1.6. Socialinė pedagoginė pagalba – progimnazijos darbuotojų (socialinio pedagogo, klasės vadovų, mokytojų ir administracijos) veikla, susijusi su mokinių socialinių ir pedagoginių poreikių tenkinimu, skirta vaikų auklėjimo ir socialinėms problemoms spręsti.

4.1.7. Specialioji pedagoginė pagalba – pedagoginių priemonių sistema, padedanti užtikrinti veiksmingą specialiųjų poreikių turinčių asmenų ugdymą.

II. PAGALBOS TEIKIMO UŽDAVINIAI IR PRINCIPAI

5. Švietimo pagalbos teikimo uždaviniai:

5.1. užtikrinti mokinių saugumą progimnazijoje;

5.2. šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali lankyti progimnazijos ar vengia tai daryti;

5.3. užtikrinti vaikų mokymąsi pagal privalomojo ugdymo programas iki 16 metų;

5.4. kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) padėti vaikams ir paaugliams pasirinkti ugdymo(-si) programą bei pasirengimo profesijai įstaigą pagal jų galias;

5.5. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(-si);

5.6. padėti mokiniams adaptuotis progimnazijoje ar naujoje ugdymo pakopoje;

5.7. teikti reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą.

6. Švietimo pagalbos teikimo principai:

6.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

6.2. visuotinumumas – pagalba teikiama visiems progimnazijos mokiniams, kuriems jos reikia;

6.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;

6.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;

6.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas;

6.6. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

7. Švietimo pagalbos gavėjai: progimnazijos mokiniai, mokytojai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai).

8. Švietimo pagalbos teikėjai: klasių vadovai, mokytojai, psichologai, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas, sveikatos priežiūros specialistas, mokytojų padėjėjai ir progimnazijos vadovai.

9. Švietimo pagalbos formos:

9.1. individualus darbas su mokiniu (gabių mokinių skatinimas bei ruošimas dalyvauti olimpiadose bei konkursuose, darbas su jais; klasės vadovų, mokytojų, progimnazijos vadovų pokalbiai, psichologo ir socialinio pedagogo konsultacijos, psichodiagnostiniai tyrimai, užsiėmimai su specialiuoju pedagogu ar logopedu, mokymas namuose);

9.2. darbas su grupe – grupinės konsultacijos (psichologo, socialinio pedagogo), klasės valandėlės, ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas, profesinis konsultavimas bei informavimas, grupinis darbas su gabiais mokiniais, grupiniai psichologiniai ar sociologiniai tyrimai, specialiojo pedagogo ir/ar logopedo grupiniai užsiėmimai ir kt.;

9.3. darbas su mokinio šeima – pagalba sprendžiant problemas, trukdančias vaiko ugdymo(-si) procesui, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir progimnazijos bendradarbiavimo stiprinimas;

9.4. darbas su gimnazijos bendruomene – saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas, savivaldos aktyvinimas;

9.5. darbas su socialiniais partneriais (Ukmergės švietimo pagalbos tarnyba, Molėtų PPT, Vilniaus apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus Širvintų rajono savivaldybės specialistais, teritorine policijos įstaiga, Širvintų rajono seniūnijų darbuotojais, Širvintų rajono savivaldybės Socialinių paslaugų centro globos centru, VŠĮ Širvintų vaikų dienos centru, Širvintų rajono savivaldybės VGK) siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.

10. Švietimo pagalbos teikimo rūšys:

10.1. konsultavimas (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, naujai elgtis, geriau pažinti save;

10.2. ugdymo diferencijavimas mokiniui ir mokinių grupei siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių, tiek mokymosi sunkumų turinčių mokinių ugdymui;

10.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, ugdytis sveikos gyvensenos įgūdžius;

10.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;

10.5. nusikalstamumo, progimnazijos nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo, savižudybių, ŽIV/AIDS, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;

10.6. pagalbos komandos telkimas progimnazijoje (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius) siekiant sėkmingai spręsti mokinių problemas.

IV. ŠVIETIMO PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

11. Klasių vadovai ir mokytojai teikia pagalbą savo klasės ar grupės vaikams, rūpinasi jų asmenybės ugdymu(-si) bei branda, siekia pažinti auklėtinių, mokinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus, diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą, domisi ir rūpinasi mokinių sveikata, jų sauga, puoselėja sveiką gyvenimą, suteikia mokiniui reikiamą pagalbą pastebėjus, kad jo atžvilgiu taikomas smurtas, prievarta ar kitokio pobūdžio išnaudojimas, bendradarbiauja su pagalbos mokiniui, sveikatos priežiūros specialistais, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie iškylančias problemas, padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kt. problemas, stebi, analizuoja tėvų bei socialinės aplinkos poveikį ugdymui(-si);

12. Pagalbos mokiniui specialistai ir mokytojo padėjėjai teikia psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą:

12.1. psichologinė pagalba – mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas ir sprendimas bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais juos konsultuojant; gabių mokinių atpažinimas ir pagalbos teikimas. Psichologinė pagalba teikiama, kai mokinys į psichologą kreipiasi savarankiškai, prašo mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), mokytojai (gavę tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą), prašo Vaiko teisių apsaugos tarnyba, rekomenduoja PPT tarnybos, Širvintų rajono savivaldybės VGK ir tais atvejais, kai tėvai nesirūpina vaiku;

12.2. socialinės pedagoginės pagalbos paskirtis – padėti mokiniui įgyvendinti jo teisę į mokslą, užtikrinti jo saugumą progimnazijoje: šalinti priežastis, dėl kurių vaikas negali lankyti progimnazijos ar vengia tai daryti, padėti mokiniui adaptuotis progimnazijoje, teikti reikalingas socialines pedagogines paslaugas, formuoti socialinius įgūdžius. Socialinis pedagogas koordinuoja socialinę pedagoginę pagalbą progimnazijoje ir pats ją teikia, kai neužtenka klasės auklėtojo ar mokytojo kompetencijos ir pagalbos; bendradarbiauja su socialiniais partneriais (vaiko teisių apsaugos tarnybos skyriumi, PPT, policija, savivaldybių ir seniūnijų socialiniais darbuotojais ir kt.); dirba su mokiniams alkoholio, narkotinių medžiagų vartojimo prevencijos klausimais, seksualinio ar fizinio išnaudojimo, patyčių klausimais; teikia pagalbą tėvams ar teisėtiems mokinio atstovams ugdant savo vaiką (suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas);

12.3. specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis – didinti specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių ugdymo(-si) pagalbos veiksmingumą. Specialiosios pedagoginės pagalbos mokiniams teikėjai – specialieji pedagogai ir logopedai. Specialiosios pagalbos mokiniams teikėjai – mokytojo padėjėjai. Specialieji pedagogai užtikrina mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, specialiosios pedagoginės pagalbos užtikrinimą progimnazijoje; teikia specialiąją

pedagoginę pagalbą mokiniui ar mokinių grupei atsižvelgdami į kiekvieno specialiųjų ugdymosi poreikių mokinio gebėjimus, ugdymosi galimybes, mokymosi ypatumus; bendradarbiaudami su pedagogais, specialiųjų poreikių mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais asmenimis, tiesiogiai dalyvaujančiais ugdymo procese, numato ugdymo tikslus ir uždavinius bei jų pasiekimo būdus ir metodus, atitinkančius specialiųjų poreikių mokinių poreikius bei galimybes, ir juos taiko; teikia metodinę pagalbą mokytojams, specialiųjų poreikių mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams); konsultuoja progimnazijos bendruomenę specialiųjų poreikių mokinių ugdymo, specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo klausimais, formuoja bendruomenės ir visuomenės teigiamą požiūrį į specialiųjų poreikių mokinius. Mokytojo padėjėjo paslaugos teikiamos mokiniams, turintiems didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių ir dėl įgytų ar įgimtų sutrikimų negalintiems savarankiškai dalyvauti ugdymo procese. Specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba teikiama, kai ją skiria progimnazijos Vaiko gerovės komisija ar Ukmergės švietimo pagalbos tarnyba, Molėtų PPT tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu. Progimnazijos Vaiko gerovės komisijos sudarytą specialiosios pagalbos gavėjų sąrašą tvirtina progimnazijos direktorius.

13. Sveikatos priežiūros progimnazijoje paskirtis – saugoti ir stiprinti mokinių sveikatą aktyviai bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais, rūpintojais). Sveikatos priežiūrą vykdo sveikatos priežiūros specialistas.

14. Progimnazijos Vaiko gerovės komisija organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą, saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą, švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

15. Progimnazijos ugdymo karjerai konsultantas teikia sistemingas, kokybiškas ugdymo karjerai konsultacijas mokiniams; konsultuoja ugdymo karjerai klausimais mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus), mokytojus; organizuoja integruotas dalyko ir ugdymo karjerai pamokas, klasės valandėles, ugdymo(-si) dienas bei kitus renginius.

16. Pagal poreikį yra rengiamas pagalbos mokiniui planas (pagal Širvintų „Atžalyno“ progimnazijos

direktorius 2021 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. 1-19 patvirtintą „Mokinio individualaus ugdymo plano sudarymo tvarkos aprašą“), kuris tvirtinamas VGK ir aptariamas su mokiniu bei jo tėvais (globėjais/ rūpintojais) (Priedas Nr.1) .

17. Progimnazijos pedagogai ir švietimo pagalbos specialistai, administracija, darbuotojai vadovaujasi schemomis ir instrukcijomis „Mokytojų veiklos žingsniai vaiko gerovės užtikrinimui“, pateiktomis prieduose Nr. 2, 3, 4.

Individualus pagalbos vaikui planas (IPP)

Nuo _____ iki _____
(plano vykdymo termino pradžia) (plano vykdymo termino pabaiga)

Numatomos plano aptarimo datos: _____

(vaiko vardas, pavardė, grupė, kurią lanko)

(plano patvirtinimo data)

Koordinatorius _____

1. Problemos apibūdinimas, ugdymosi sunkumų aprašymas

2. Pagalbos tikslas ir uždaviniai (siejami pokyčiai)

3. Tėvų (globėjų) lūkesčiai

4. Vaiko galios

5. Ugdymo dalyvių veiklos, įgyvendinant IPP

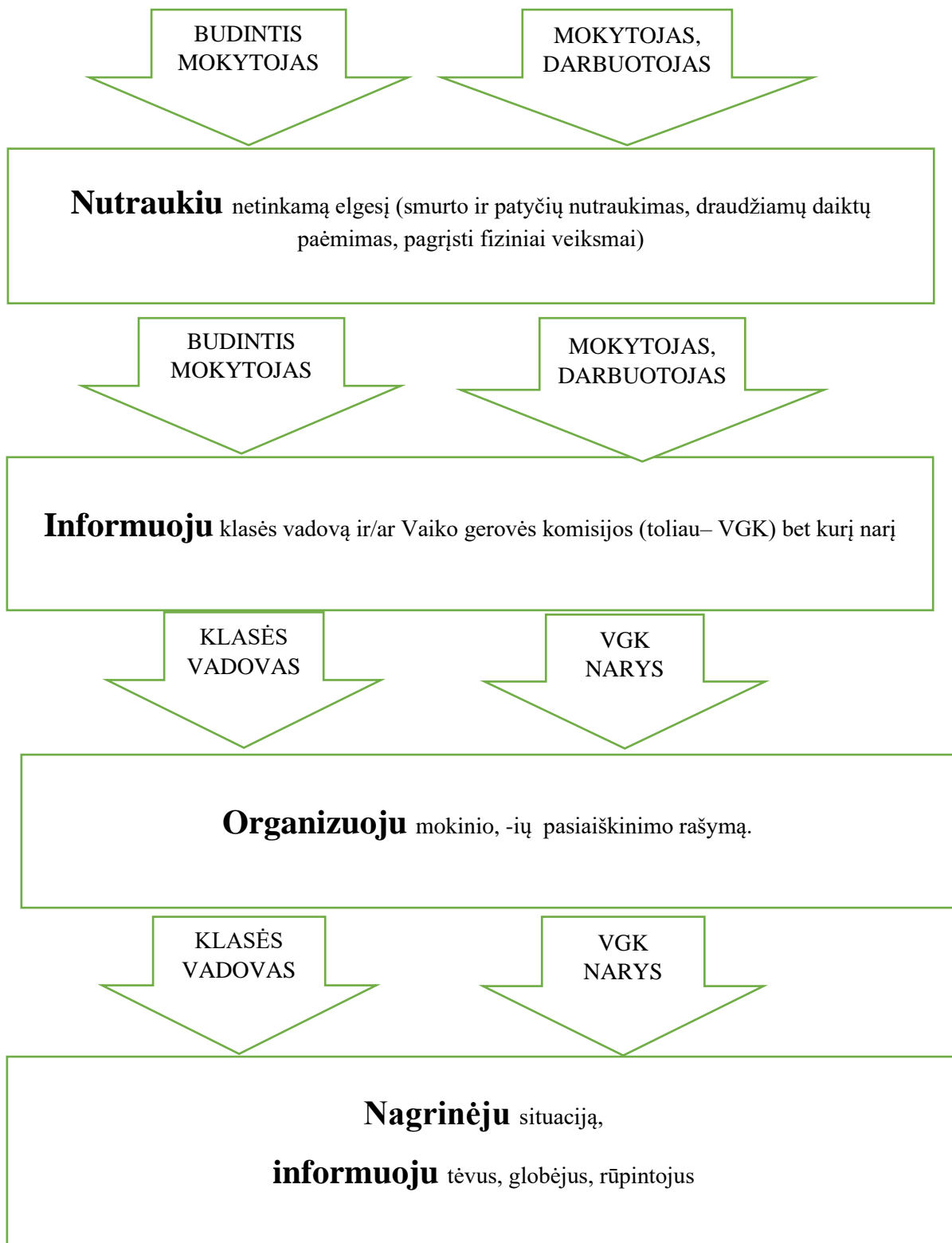
5.1. Grupėje taikytinos strategijos

MOKYTOJŲ, DARBUOTOJŲ VEIKLOS ŽINGSNIAI VAIKO GEROVĖS UŽTIKRINIMUI

1. Budintis mokytojas arba įvykį stebėjęs mokytojas, kitas mokyklos darbuotojas Mokinių elgesio taisyklės (toliau– MET) pažeidžiantį,-ius, netinkamai besielgiantį,-ius mokinį, -ius įspėja žodžiu, nutraukia jo, jų netinkamą elgesį.
2. Mokytojas, mokyklos darbuotojas informuoja klasės vadovą ir Vaiko gerovės komisijos (toliau– VGK) bet kurį narį apie stebėtą MET pažeidimą, kt. netinkamą mokinio, -ių elgesį.
3. Klasės vadovas arba VGK narys individualioje aplinkoje organizuoja mokinio, -ių pasiaiškinimo rašymą. Mokinys privalo parašyti pasiaiškinimą. Tą pačią dieną vyksta klasės vadovo individualus pokalbis apie nusižengimo priežastis bei pasekmes ir tolimesnį pageidaujamą mokinio elgesį.
4. Klasės vadovas arba VGK narys informuoja mokinio,-ių tėvus, globėjus, rūpintojus apie MET pažeidimą arba kitą netinkamą elgesį.
5. Mokiniui sistemingai pažeidinėjant MET, mokytojas, mokyklos darbuotojas rašo Tarnybinių pranešimą ir pateikia jį mokyklos socialinei pedagogei.
6. VGK pasitarimuose nagrinėjami mokytojų, darbuotojų pateikti Tarnybiniai pranešimai.
7. Vieną kartą per mėnesį, o esant poreikiui- ir dažniau, vyksta mokyklos VGK posėdžiai. Jų metu yra svarstomi drausmės pažeidimų atvejai, užfiksuoti Tarnybiniuose pranešimuose.
8. Mokiniui, gavusiam du tarnybinius pranešimus per mokslo metų pusmetį, ugdymosi, lankomumo, elgesio, brandos ir kt. problemos nagrinėjamos išplėstiniame VGK posėdyje, kuriame privalo dalyvauti teisėti mokinio atstovai bei klasės vadovai. Pagal poreikį į posėdžius taip pat gali būti kviečiami mokyklos direktorius, socialiniai partneriai, suinteresuoti vaiko problemų sprendimu.
9. Tarnybiniai pranešimai rašomi nedelsiant tais atvejais, kai stebimas ir sustabdomas:
 - 9.1. smurtas (fizinis, psichologinis, seksualinis, nepriežiūra);
 - 9.2. neleistinių daiktų ir medžiagų, keliančių grėsmę mokinių ir darbuotojų sveikatai, gyvybei (pavyzdžiui, alkoholio gaminiai, elektroninės cigaretės ir jų dalys, narkotinės, psichotropinės medžiagos ir vaistai, tabako gaminiai, pirotechninės priemonės ir medžiagos, neribotos civilinės apyvartos ginklai, t.y. savigynai skirti dujiniai pistoletai ir revolveriai, sportui ir pramogai skirti pneumatiniai šautuvai ir pistoletai, signaliniai šautuvai, šaltieji ir šaunamieji ginklai) turėjimas, platinimas ir vartojimas, panaudojimas.
 - 9.3. Savavališkas (neinformavus klasės vadovo, mokytojų, mokyklos administracijos, visuomenės sveikatos priežiūros specialistės) pasišalinimas iš mokyklos ir jos teritorijos, lankymasis parduotuvėse ir kt. vietose.

10. Išplėstinio VGK posėdžio nutarime apibrėžiama mokiniui teikiama švietimo pagalba ir nustatomas jos laikotarpis, sudaromas pagalbos mokiniui planas.
11. Mokiniui teikiama švietimo pagalba.
12. Jeigu po trijų to paties mokinio atvejų svarstymo ir nutarimų priėmimo VGK posėdžiuose per nustatytą laikotarpį teikiant švietimo pagalbą mokinio elgesys nesikeičia t. y. jis toliau nesilaiko MET, mokyklos VGK pirmininkas teikia prašymą Širvintų rajono savivaldybės Vaiko gerovės komisijai dėl Vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros priemonių pritaikymo, informuoja Vilniaus apskrities vaiko teisių apsaugos skyriaus Širvintų rajono savivaldybės specialistus.
13. Jeigu yra išnaudojamos visos vaiko minimalios priežiūros priemonės, mokyklos VGK iniciatyva mokiniui ir jo šeimai pasiūloma mokytis kitoje mokykloje.

MOKYTOJŲ, DARBUOTOJŲ VEIKLOS ŽINGSNIAI PASTEBĖJUS
MOKINIŲ ELGESIO TAIŠYKLIŲ PAŽEIDIMĄ

MOKYTOJŲ, DARBUOTOJŲ VEIKLOS ŽINGSNIAI

MOKINIUI SISTEMINGAI PAŽEIDINĖJANT MOKINIŲ ELGESIO TAISYKLES ARBA NUTRAUKUS
YPAČ PAVOJINGĄ MOKINIŲ ELGESĮ

